

Motion till riksdagen 2020/21:2365

av **Lawen Redar m.fl. (S)**

Avskaffa vårdföretagens etableringsfrihet och inför en etableringskontroll

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa en etableringskontroll för vårdföretag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Idag har vårdföretagen rätt att lokalisera skattefinansierad primär- och specialistvård där det är lönsamt. Detta utan hänsyn till befolkningens vårdbehov. Fastän etableringsfriheten varken finns angiven i lagen om valfrihetssystem eller lagen om obligatoriska valfrihetssystem inom primärvården, ses det som en del av vårt vårdvalssystem.

Etableringsfriheten innebär att vinstdrivna vårdföretag får etablera offentligt finansierad vård utan någon som helst hänsyn till vårdbehovet hos befolkningen. Regionerna ska säkerställa finansieringen utan möjlighet att påverka den lokala platsen för vårdcentralen. Etableringsfriheten utgör därför en bidragande faktor till en ojämlig tillgång till vård i vårt land.

Att använda skattemedel, utan möjlighet till politisk styrning av desamma, är att frångå principen om behovsstyrning. Idag fråntas medborgarna möjligheten att påverka tillgången till vård. Därför bör – i likhet med i alla andra länder med skattefinansierade sjukvårdssystem i Västeuropa – etableringskontroll införas. Det innebär att nya offentligt finansierade vårdcentraler, husläkarmottagningar och specialistmottagningar, även vid privat drift, lokaliseras där de bäst behövs.

Riksdagen bör därför se över möjligheterna att införa etableringskontroll.

Lawen Redar (S)

Anders Österberg (S)

Mattias Vepsä (S)

Teres Lindberg (S)

Annika Strandhäll (S)

Sultan Kayhan (S)

Thomas Hammarberg (S)